

Handläggare
Charlotta Rahm
Telefon: 08-50829274**Till**
Kommunstyrelsens ekonomi- och
trygghetsutskott den 29 november 2023

Finansiell månadsrapport för oktober 2023

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens ekonomi- och trygghetsutskott beslutar följande.

Finansiell månadsrapport för oktober 2023 godkänns.

Sammanfattning

Den finansiella månadsrapporten beskriver kommunkoncernen Stockholms stads finansiella ställning. Rapporten följer månadsvis upp ramar och finansiella risklimiter fastslagna i styrdokumentet *Finanspolicy för kommunkoncernen Stockholms stad*.

Kommunkoncernens externa upplåning per den 31 oktober 2023 (rapportdatum) uppgår till nominellt belopp motsvarande 70 436 miljoner kronor (mnkr), vilket är en minskning om 2 000 mnkr sedan september. Extern nettoupplåning uppgår till 69 308 mnkr per rapportdatum, vilket är en ökning om 968 mnkr sedan september. Under oktober förföll en EMTN obligation om 2 000 mnSEK. Snitträntan för kommunkoncernens upplåning uppgick till 2,23 procent i oktober.

Stockholms stads finansiella nettotillgångar per rapportdatum uppgår till 13 857 mnkr, vilket är en minskning om 144 mnkr sedan september.

Utlåning från Stockholms stad till bolagen per rapportdatum uppgår till netto 83 165 mnkr, vilket är en ökning om 825 mnkr sedan september.

Riskkontroll konstaterar att det inte föreligger några avvikelser från fastställda finansiella ramar och risklimiter under oktober 2023. Se nedan tabell över finansiella nyckeltal.

Sammanställning över finansiella nyckeltal samt ramar och limiter

Kommunkoncernen	2023-10-31	2023-09-30	2022-12-31	Limit	
Extern upplåning (mnkr)*	70 436	72 436	66 850	max	80 000
Extern nettoupplåning (mnkr) *	69 308	68 340	65 829		
Duration (år) **	1,78	1,78	1,82	inom	1,25-3,75
Ränteförfall inom 1 år	44,2%	43,4%	41,8%	max	75%
Kapitalförfall inom 1 år	16,8%	19,1%	15,4%	max	45%
Betalningsberedskap (mnkr)	13 614	14 583	9 655	min	5 000
Ej säkrade valutaflöden (mnkr)	0	0	0	max/flöde	25 mnkr
Samlat kreditvärde enligt finanspolicy	335	1 047	742	max	2 000
Kreditexponering enligt finanspolicyn (mnkr)	1 324	4 454	1 692		
Kreditexponering enligt särskilda beslut (mnkr)	14	14	15		
Stockholms stad					
Finansiella nettotillgångar (mnkr)	13 857	14 000	12 789		
Intern upplåning (mnkr)	7 042	7 169	7 347		
Intern utlåning (mnkr)	90 247	89 549	86 003	max	120 000
varav koncernbolagen***	90 206	89 509	85 965	max	104 510
varav borgen för koncernbolagen	40	40	38		
Externa garantier och borgensförbindelser (mnkr)	849	849	874		

* Nominellt utestående belopp justerat till säkrad valutakurs.

** Genomsnittlig räntebindningstid inklusive derivat.

*** Maximal ram enligt kommunfullmäktige uppgår till 120 000 mnkr, inom vilken kommunstyrelsen beslutar enskilda limiter.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av stadsledningskontorets finansavdelning.

Ärendet

Enligt gällande styrdokument *Finanspolicy för kommunkoncernen Stockholms Stad* ska det finnas en funktion för riskkontroll som löpande ska följa upp risk utifrån finanspolicyn. Funktionen rapporterar till stadsdirektören i staden, eller till av denne delegerad. Överträdelser av ramar, limiter och mandat ska snarast möjligt rapporteras till kommunstyrelsen respektive koncernstyrelsen. Den finansiella månadsrapporten rapporteras månadsvis, med undantag av juni, till kommunstyrelsens ekonomi- och trygghetsutskott.

Kommunkoncernen

Styrdokumentet *Finanspolicy för kommunkoncernen Stockholms stad* (finanspolicy) anger ramar och finansiella risklimiter enligt kommunfullmäktiges beslut den 25 april 2022 (Dnr KS 2022/171) och gäller från och med den 1 maj 2022. *Bilaga A till Finanspolicy för kommunkoncernen Stockholms stad* (bilaga A) fastställdes den 18 januari 2023 (Dnr 2023/27) av kommunstyrelsens ekonomi- och trygghetsutskott (KS EKTU) och gäller från den 1 februari 2023.

Förändringar i bolagskoncernens lånebehov i kombination med förändringar i stadens finansiella nettotillgångar påverkar behovet av extern upplåning för kommunkoncernen.

Kreditbetyg för Stockholms stad

Det internationella kreditvärderingsinstitutet Standard & Poor's Global Ratings (S&P) utvärderar Stockholms stads kreditbetyg (rating) två gånger per år. Ratingbetyget bekräftades den 10 november 2023 av S&P. Stockholms stad har fortsatt kreditbetyg AAA respektive A-1+ med stabila utsikter. Bedömningen av stadens kreditvärdighet baseras på en förväntan om fortsatt robusta resultat genom god kostnadskontroll trots makroekonomiska utmaningar och hög inflation. Vidare baseras S&P's bedömning på stadens goda tillgång till likviditet samt fokus på en ekonomiskt hållbar ekonomi och skuld. Tillsammans med en kvalificerad finansiell styrning motiveras därmed fortsatt högsta möjliga kreditbetyg för staden, vilket ger fördelaktiga räntevillkor för stadens upplåning. Fullständig analys och nyckeltal finns på Stockholms stads hemsida:

<https://start.stockholm/om-stockholms-stad/sa-arbetar-staden/finansverksamhet/kreditbetyg/>

Extern upplåning

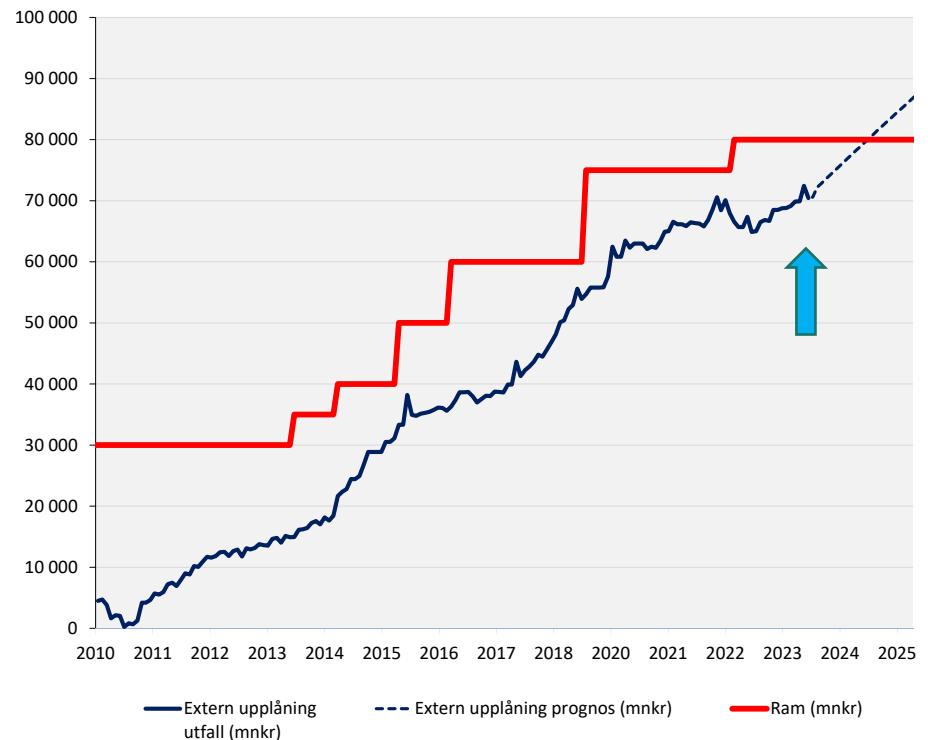
Ramen för kommunkoncernens externa upplåning uppgår till 80 000 mnkr eller motsvarande i utländsk valuta per rapportdatum sedan den 1 maj 2022. Enligt gällande finanspolicy och bilaga A sker skuldförvaltningen gemensamt för hela kommunkoncernen, vilket ger kostnadseffektivitet såväl som god riskkontroll. Extern upplåning för kommunkoncernen per den 31 oktober 2023 (rapportdatum) uppgår till motsvarande nominellt belopp om totalt 70 436 mnkr, vilket är en minskning om 2 000 mnkr sedan september och en ökning om 3 586 mnkr sedan årsskiftet.

Placeringar (exklusive särskilda beslut i kommunfullmäktige) uppgick vid detta månadsskifte till totalt 1 114 mnkr på bankkonton. Extern nettoupplåning (bruttoskuld minus placeringar) uppgår därmed till totalt 69 308 mnkr, vilket är en ökning om 968 mnkr sedan september och en ökning om 3 479 mnkr sedan årsskiftet.

Prognosen över kommunkoncernens externa skuld baseras i närtid på inrapporterade externa penningflöden och uppdateras löpande när ny information inkommer till internbanken från staden och bolagssektorn. För skuldutvecklingen därefter utgår prognosen från internbankens samlade bedömning av kassaflödet från försäljningsinkomster, investeringsutgifter och resultat framöver, som är de faktorer som har störst påverkan på skuldutvecklingen. Beroende på utfall och tidpunkt för investeringar och försäljningar är osäkerheten i prognosen stor. Prognosticerad skuld per 31 december 2023 uppgår för närvarande till ca 72 000 mnkr, vilket

kan bli lägre eller högre beroende på hur stora investeringarna blir och i vilken utsträckning de lånefinansieras. För att upprätthålla kreditbetyget AAA krävs en fortsatt begränsning av skuldutvecklingen. Se diagram 1.

Diagram 1. Utfall och prognos över kommunkoncernens externa upplåning (bruttoskuld) (mnkr)

Enligt budget är bolagens och nämndernas investeringsbehov relativt stora, vilket är huvudorsaken till den ökande upplåningen i grafen ovan. Investeringarna består främst av pågående projekt avseende vatten- och trafikrelaterad infrastruktur samt byggnation av fler bostäder och skolor.

Upplåningen genomförs i huvudsak genom Stockholms stads marknadsprogram för certifikat och obligationer (KC, ECP, MTN och EMTN). Utöver finansiering via marknadsprogrammen görs upplåning från Europeiska Investeringsbanken (EIB), Nordiska Investeringsbanken (NIB) samt Council of Europe Development Bank (CEB). Nuvarande skuld utgörs av 69 procent EMTN obligationer, 19 procent EIB lån och 9 procent NIB lån. Under oktober förföll en EMTN obligation om 2 000 mnSEK och återbetalades. Rambelopp samt nyttjat belopp för respektive marknadsprogram redovisas i nedanstående tabell 1.

Tabell 1. Marknadsprogram och låneprogram

(mnkr)		2023-10-31	2023-09-30				
Tillgångar				Marknadsprogram			
	Depo/check	1 114	4 083		Nyttjad ram		
	Övrigt*	14	14		Valuta	nominellt	
	Totalt	1 128	4 097			Ram	
Skulder				Kommuncertifikat	mnSEK	0	12 000
	Depo/check	0	0	Euro-Commercial Paper	mnUSD	0	1 500
	KC	0	0	Medium Term Note	mnSEK	0	10 000
	ECP	0	0	Euro Medium Term Note	mnEUR	4 892	8 000
	MTN	0	0	Övriga låneprogram			
	EMTN	48 676	50 676		Nyttjad ram		
	EIB	13 700	13 700		Valuta	nominellt	Ram
	NIB	6 000	6 000	Europeiska Investeringsbanken	mnSEK	13 700	16 200
	CEB	2 061	2 061	Nordiska Investeringsbanken	mnSEK	6 000	6 000
	Övrigt	0	0	Council of Europe Development Bank	mnEUR	200	200
	Totalt	70 436	72 437				
Nettoupplåning		69 308	68 340				

*) Enligt särskilt beslut i kommunfullmäktige.

Valuta- och räntederivat får användas för att hantera risker i den finansiella verksamheten. Derivat för valuta- och räntesäkring är kopplade till marknadsprogrammen. Per månadskiftet uppgår utestående derivat till ett sammanlagt nominellt belopp brutto om oförändrat totalt 15 476 mnkr. En marknadsvärdering av utestående derivat estimeras till ca -120 mnkr per rapportdatum.

Finansiellt resultat

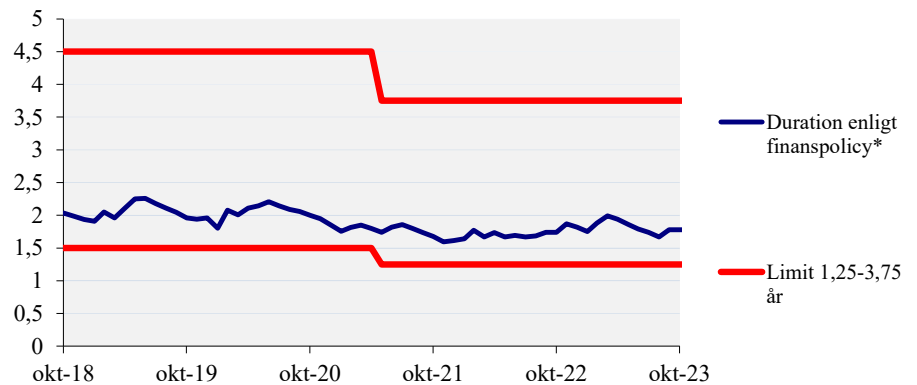
Det finansiella resultatet exklusive indexuppräkningsuppgick för kommunkoncernen i oktober till ca - 223 mnkr och ackumulerat för året - 2 006 mnkr.

Prognosen för helåret 2023 för finansiellt resultat exklusive indexuppräkningsuppgår till - 2 349 mnkr för kommunkoncernen.

Ränterisk

Ränterisken för kommunkoncernens externa skuldportfölj uttrycks enligt bilaga A som en genomsnittlig räntebindningstid, så kallad duration, och beräknas inklusive derivat. Durationen uppgick till 1,78 år (efter beaktande av räntesäkringar) per rapportdatum och ska enligt bilaga A inte understiga 1,25 år och inte överstiga 3,75 år. Den externa totala skuldportföljen, inklusive placeringar, ska ha en ränteförfallostruktur där maximalt 75 procent får förfalla inom 1 år. Per rapportdatum förföll 44,2 procent av räntorna inom 1 år.

Diagram 2. Duration (år) för extern skuldportfölj

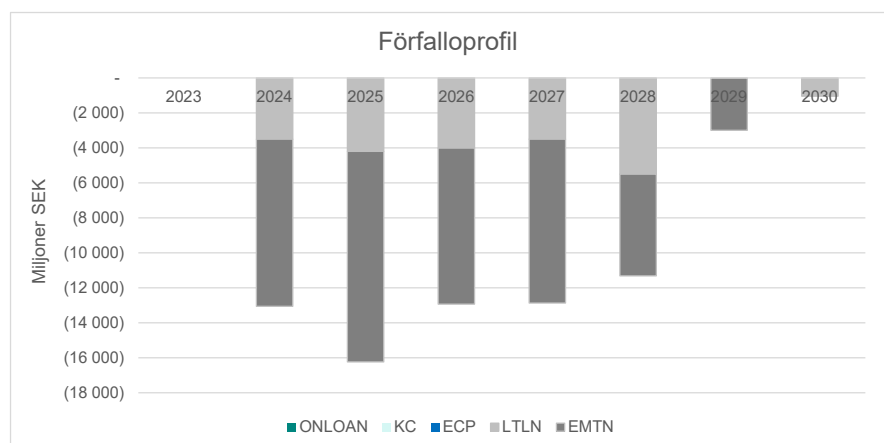
* Genomsnittlig räntebindningstid inklusive derivat

Finansieringsrisk

Kommunkoncernens externa skuldportfölj, ska i möjligaste mån utifrån marknadsförutsättningar vara strukturerad på ett sådant sätt att kapitalförfall sprids över tid. Utöver detta innebär finanspolicy med bilaga A att andelen kapitalförfall inom ett år ställs i relation till den totala skuldportföljen. Skuldportföljen ska ha en kapitalförfallstruktur där maximalt 45 procent får förfalla inom ett år. Per rapportdatum förföll 16,8 procent av kapitalet inom ett år.

Enligt bilaga A till Finanspolicyn ska en löptid om maximalt 10 år gälla vid upplåning i den externa skuldportföljen. Förfalloprofil för extern skuldportfölj framgår i nedan diagram där mörkgrå stapel utgör faktiskt kapitalförfall och ljusgrå stapel utgör specifika bilaterala lån som enbart ränteomsätts. För år 2023 finns inga resterande låneförfall.

Diagram 3. Extern upplåning förfalloprofil per år

Likviditetsrisk

För att säkerställa upplåning, när annan finansiering inte är möjlig, ska kommunkoncernen alltid ha tillgång till en betalningsberedskap om minst 5 000 mnkr enligt bilaga A. Denna betalningsberedskap ska enligt finanspolicyn vara i form av tillgängliga likvida medel. Kommunkoncernen har en checkräkningskredit om 4 000 mnkr samt två tillgängliga kreditfaciliteter om 5 000 mnkr respektive 3 500 mnkr. Placering kan i övrigt ske på konto hos två banker. Efter den genomförda centrala upphandlingen av banktjänster (Dnr KS 2022/323), inklusive checkräkningskredit, finns ett ramavtal med banken Nordea som ersätter det befintliga avtalet från och med 1 april 2024. Staden har ett fortsatt stabilt läge med god betalningsberedskap och likviditet. Tillgängliga likvida medel uppgår per rapportdatum till 13 614 mnkr.

Tabell 2. Betalningsberedskap (mnkr)

2023-10-31	Ram	Saldo	Tillgängligt	Limit
Syndikerat kreditlöfte *	5 000	0	5 000	
Bilateralt kreditlöfte	3 500	0	3 500	
Checkräkningskredit	4 000	81	4 081	
Kontoplacering	-	0	0	
Kontoplacering	-	1 033	1 033	
Totalt	12 500		13 614	5 000

* *Revolving Credit Agreement inkl swingline 1 000 mnkr*

** *Revolving Credit Agreement*

Valutarisk

Lån och placeringar ska enligt finanspolicyn valutasäkras till 100 procent. Samtliga lån och placeringar inom kommunkoncernen är valutasäkrade. Enligt finanspolicyn ska kontrakterade flöden i utländsk valuta för staden, Stockholms Stadshus AB samt för respektive dotterbolag och underkoncern inom kommunkoncernen som uppgår till ett större belopp än motsvarande 25 mnkr rapporteras till internbanken. Internbanken fattar beslut om huruvida valutakurssäkring ska ske, vilket ska dokumenteras. Under månaden har inga osäkrade flöden över motsvarande 25 mnkr noterats.

Kreditrisk

Kreditrisken definieras som summan av exponeringar i placeringar och derivat. Exponeringen i placeringar definieras som placeringarnas nominella belopp inklusive upplupen ränta. Exponeringen i derivat definieras som derivatkontraktens sammanlagda marknadsvärde. Kreditrisken delas upp i två delar. Dels totalt för hela portföljen där den totala exponeringen anges

som ett samlat kreditvärde och dels per motpart eller instrument, vilket anges i kronor.

I kreditvärdet tas hänsyn till motpartens eller instrumentets kreditvärdighet samt återstående löptid på kontraktet eller placeringen. Enligt bilaga A uppgår limiten för maximalt tillåtet kreditvärde till 2 000. De av kommunfullmäktige särskilt beslutade placeringar ingår inte i beräkningen av kreditvärdet. Måttet på den totala kreditexponeringen kompletteras med en begränsning per motpart eller instrument för att diversifiera risken. Maximal kreditexponering per motpart eller instrument anges i kronor. Motparten eller instrumentet ska inneha en kreditbedömning, rating, av Standard & Poor's Global Ratings eller Moody's. Det lägre betyget ska väljas om de två ratinginstituten har olika betygsnivåer. Den lägsta tillåtna rating vid kreditexponering är BBB+. Kreditvärdet uppgår till totalt 335, vilket är inom limit 2 000.

Tabell 3. Kreditvärde per rapportdatum

Rating S&P /Moody's	Kreditvärde	Limit
AAA / Aaa	0	
AA+ / Aa1	0	
AA/ Aa2	0	
AA- / Aa3	167	
A+ / A1	168	
A / A2	0	
A- / A3	0	
BBB+ / Baa1	0	
Totalt kreditvärde	335	2000

Kreditexponeringen är fördelad på placeringar genomförda i enlighet med finanspolicyn samt därutöver genomförda efter särskilda beslut.

Tabell 4. Kreditexponering enligt finanspolicy per rapportdatum

Rating S&P / Moody's	Belopp (mnkr)	Maxbelopp per motpart	Rating S&P /	Belopp (mnkr)	Maxbelopp per motpart
Placering längre än 6 mån			Placering kortare än 6 mån		
Svenska staten		Obegränsat	Svenska staten		Obegränsat
AAA / Aaa	0	4 000	A-1 / P-1	1 114	4 000
AA- / Aa3	0	2 500	A-2 / P-2	0	2 500
A- / A3	210	2 000			
BBB+ / Baa1	0	1 000			
Totalt	210			1114	

Rating S&P / Moody's	Belopp (mnkr)
Svenska staten	
AAA / Aaa	
AA- / Aa3	0
A- / A3	0
BBB+ / Baa1	0
Övriga	14
Totalt	14

Operativa risker

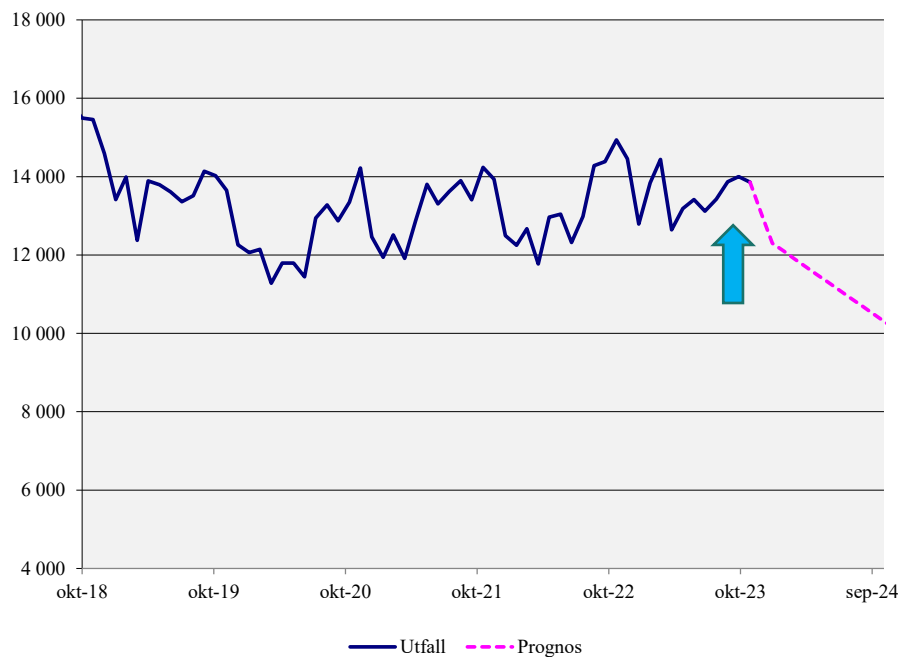
Enligt finanspolicy ska förluster överstigande 200 000 kronor rapporteras till kommunstyrelsen. För den aktuella rapportmånaden finns inga förluster att rapportera för finansverksamheten.

Stockholms stad

Finansiella nettotillgångar

Stockholms stads finansiella nettotillgångar uppgick till 13 857 mnkr per rapportdatum, vilket är en minskning om 144 mnkr sedan föregående månad och en ökning om 1 067 mnkr sedan årsskiftet. Exploateringskontoret hade under månaden fastighetsförsäljningar med likvid netto om ca 465 mnkr.

Diagram 4. Finansiella nettotillgångar (mnkr)

Finansiellt resultat

Det finansiella resultatet exklusive utdelning och indexuppräknings uppgick för Stockholms stad i oktober till ca – 42 mnkr och ackumulerat för året -544 mnkr. Indexuppräknings för avsättningar bedömdes i tertialrapport 2 till 624 mnkr, vilket utgör ökade kostnader som belastar det finansiella resultatet. Ny bedömning avseende indexuppräknings för år 2023 görs i samband med årsredovisningen.

Prognosen för helåret 2023 visar på ett finansiellt resultat exklusive utdelning och indexuppräknings för Stockholms stad preliminärt om – 495 mnkr. Det budgeterade finansiella resultatet exklusive utdelning och indexuppräknings för helåret 2023 är – 589 mnkr.

Ränterisk

Durationen på Stockholms stads totala externa skuldportfölj var per rapportdatum 1,78 år. Stadens ränterisk motsvarar risken i kommunkoncernens externa skuldportfölj.

Garantier och borgensförbindelser

Alla borgen och garantier, med undantag för pensionsutfästelser enligt bilaga A, som tecknas av staden ska beslutas av kommunfullmäktige. En årlig uppdatering av pensionsutfästelser, såsom nyintjäning, livslängdsantaganden, ränta, etc., får höja beloppet för stadens borgen. Ökade borgensåtaganden för pensionsutfästelser anmäls till kommunstyrelsens ekonomiutskott.

I tabell 5 nedan redovisas stadens samtliga befintliga tecknade åtaganden per rapportdatum som uppgår till oförändrat 889 mnkr per rapportdatum. Utöver befintliga tecknade borgensåtaganden för Syvab om totalt 659 mnkr finns onyttjat belopp om 203 mnkr i enlighet med kommunfullmäktiges beslut (Dnr KS 2022/1104), som kan tecknas etappvis.

Tabell 5. Garantier och borgen (mnkr)

Motpart	Åtagande	Åtagande	Onyttjad limit
	2023-10-31	2023-09-30	2023-10-31
Koncernbolag			
Borgen för bolagens pensionsåtaganden	40	40	0
Summa borgen för koncernbolag	40	40	
Övriga privata och juridiska personer			
Kommuninvest i Sverige AB	0	0	0
Stockholms Stadsmission	59	59	0
Stiftelsen Stockholms Studentbostäder	42	42	0
Syvab*	659	659	203
Övriga	10	10	0
Summa borgen för lån	770	770	
Pensionsutfästelser för stiftelser m.m.	78	78	0
Summa övriga privata och juridiska person	849	849	
Summa garantier och borgen	889	889	203

* Onyttjad limit finns om 203 mnkr enligt KF beslut (dnr KS 2022/1104) utöver befintligt tecknat åtagande om 659 mnkr.

Stockholms stads bolag och motparter

Finansiella limiter för utlåning och borgensåtagande

Stockholms stad har enligt gällande finanspolicy rätt att lämna lån och teckna borgen för kommunkoncerninterna motparter intill ett belopp om totalt 120 000 mnkr enligt finanspolicy. Varje enskild motparts ram fastställs i Bilaga A till Finanspolicy för kommunkoncernen Stockholms Stad av kommunstyrelsens ekonomi- och trygghetsutskott (KS EKTU) utifrån respektive investeringsbudget och finansieringsplan. Borgensåtaganden ska enligt finanspolicy inte ingå i respektive bolags limit utan rapporteras separat. Summan av tillgängliga ramar för utlåning från Stockholms stad till enskilda motparter per rapportdatum uppgår till 104 510 mnkr, varav 86,3 procent är nyttjat. Se tabell 6 nedan.

Utlåning från Stockholms stad till kommunkoncerninterna motparter uppgår till netto 83 165 mnkr per rapportdatum, vilket är en ökning om 825 mnkr sedan föregående månad samt motsvarande ökning om 4 546 mnkr sedan årsskiftet. Under månaden ökade Skolfastigheter i Stockholm AB och Stockholm Vatten och Avfall AB sin skuld med 324 mnkr respektive 307 mnkr.

Tabell 6. Utlåning och borgensåtagande för motparter inom kommunkoncernen (mnkr)

Kommunkoncerninterna motparter	Utlåning	Utlåning	Utlåning	Borgen (mn)	Limit *)	Nyttjat **)
	2023-10-31	2023-09-30	2022-12-31		2023-10-31	2023-10-31
AB Familjebostäder	9 319	9 277	8 622	2,6	10 100	92,3%
AB Stockholmshem	12 594	12 586	12 160	0,0	13 500	93,3%
AB Stokab	476	574	346	2,2	1 300	36,6%
AB Svenska Bostäder	12 744	12 715	12 430	0,8	13 800	92,3%
Micasa Fastigheter i Stockholm AB	4 765	4 665	4 405	4,1	5 600	85,1%
Mässfastigheter i Stockholm AB	499	485	478	0,0	700	71,3%
S:t Erik Markutveckling AB	1 531	1 515	1 506	0,7	3 800	40,3%
Skolfastigheter i Stockholm AB	17 470	17 145	17 255	4,3	21 300	82,0%
Stockholm Business Region AB	0	0	0	5,7	0	
Stockholm Globe Arena Fastigheter AB ***)	0	0	0	1,2	0	
Stockholm Vatten och Avfall AB	25 287	24 979	22 302	2,3	27 000	93,7%
Stockholms Hamn AB	4 063	4 072	5 068	6,1	5 500	73,9%
Stockholms Stads Bostadsförmedling AB	0	0	0	3,6	0	
Stockholms Stads Parkerings AB	1 459	1 493	1 394	4,6	1 900	76,8%
Kulturhuset Stadsteatern ***)	0	0	0	0,0	0	
Stockholms Stadshus AB	0	0	0	2,2	0	
Stiftelsen Hotellhem i Stockholm	0	0	0	0,0	10	0,0%
Totalt **)	90 206	89 509	85 965		104 510	86,3%
TOTALT	90 206	89 509	85 965	40	120 000	75,2%

Kommunkoncerninterna motparter	Inlåning	Inlåning	Inlåning
	2023-10-31	2023-09-30	2022-12-31
Stockholms Stadshus AB	6 282	6 330	6 675
St Erik Försäkrings AB	436	478	424
Stiftelsen Hotellhem i Stockholm	100	126	42
Stockholms Business Region AB	89	102	80
Stockholms Stads Bostadsförmedling AB	133	131	125
Kaplansbacken AB	1	1	1
Svenska Teknologiföreningen	1	1	1
Totalt	7 042	7 169	7 347

*) Avser gällande ramar enligt Bilaga A till Finanspolicy för kommunkoncernen Stockholms stad

**) Borgensåtaganden ska enligt finanspolicy inte ingå i respektive motparts limit.

***) Direktutlåning sker via moderbolaget Stockholms Stadshus AB sedan den 1 januari 2016.

Snitträntan för kommunkoncernens upplåning för oktober 2023 var 2,23 procent. Internbankens prognosticerade snittränta för december 2023 estimeras till 2,37 procent inom ett osäkerhetsintervall om 2,32-2,42 procent. Motsvarande för december 2024 estimeras till 2,73 procent inom ett osäkerhetsintervall om 2,53-2,93 procent. Marknadsmässiga kreditmarginaler anpassade till respektive motpart på löpande basis adderas sedan till snitträntan för erhållande av respektive motparts (bolags) låneränta. Inlåningsmarginal för bolagen uppgår för månaden till -0,20 procent och utlåningsmarginal för bolagen varierar mellan 0,14 till 0,30 procent med en viktad medianmarginal om ca 0,27 procent. Ovan kreditmarginaler gäller sedan den 1 juli 2023 och uppdateras varje halvår.

Susanne Tiderman
Ekonomidirektör

Sofie Nilvall
Finanschef

Bilagor

1. Marknadskommentarer per 2023-10-31

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Susanne Tiderman, Ekonomidirektör	2023-11-15
Sofie Nilvall, Finanschef	2023-11-15

Marknadskommentarer per 2023-10-31

Bilaga I

Sammanfattning

Den amerikanska centralbanken (FED) höll styrräntan oförändrad vid sitt möte i början av november. Samtidigt kommer data som tyder på att den amerikanska ekonomin håller på att kylas av.

Inflationen i eurozonen faller och den europeiska centralbanken lämnade räntan oförändrad vid sitt möte i slutet av oktober.

Konjunkturinstitutets barometerindikator visar på fortsatt vikande konjunktur främst drivet av en svag utveckling i bygg- och anläggningssektorn samt i tjänstesektorn.

Den svenska kronan har länge haft en svag utveckling och dessutom varit historiskt svag under året. Riksbanken tror på en starkare krona på sikt och väljer nu att valutasäkra delar av valutareserven.

Internationellt

Den amerikanska centralbanken (FED) fattade ett enhälligt beslut om att lämna styrräntan oförändrad i intervallet 5,25 – 5,5 procent vid sitt möte i början av november. Detta var det andra mötet i rad vid vilket FED valde att hålla räntan oförändrad efter att därförinnan ha höjt räntan vid elva möten i rad. Ordförande Jerome Powell fortsatte att framhålla att FED närmar sig slutet på höjningscykeln men FED gav inga

indikationer på huruvida en ytterligare höjning var att vänta vid det kommande decembermötet. Powell var också tydlig med att man ännu inte diskuterar några sänkningar. Trots detta tolkades beskedet som mjukt av marknaden och den amerikanska 10-årsräntan, som stigit med ca 0,35 procentenheter under oktober föll tillbaka något på beskedet.

Samtidigt finns det tecken på att den amerikanska ekonomin håller på att kylas av. Arbetsmarknaden är fortsatt motståndskraftig men nya data tyder på en inbromsning. I oktober skapades 150 000 jobb utanför jordbrukssektorn vilket var betydligt färre än förväntade 170 000 jobb. Samtidigt steg arbetslösheten till 3,9 procent vilket är den högsta nivån sedan januari 2022. Tillväxttakten i den amerikanska ekonomin väntas falla under slutet av 2023 efter tre mycket starka kvartal med en tillväxttakt motsvarande 4,9 procent på årsbasis. Det amerikanska finansdepartementet väntar sig nu att tillväxttakten under fjärde kvartalet kommer att uppgå till måttliga 0,7 procent och att tillväxttakten under 2024 stannar på 1 procent för helåret.

Europa

Preliminära estimat visar att inflationen för eurozonen (mätt som HIKP) uppgick till 2,9 procent i oktober vilket skulle innebära en

minskning med 1,4 procentenheter från föregående månad. Den europeiska centralbanken (ECB) lämnade också styrräntan oförändrad på 4 procent vid sitt möte i slutet av oktober. I samband med mötet kommunicerade ECB att styrräntan nu är på en nivå som, om den vidhålls tillräckligt länge kommer att bidra till att nå inflationsmålet. Det återstår dock att se hur lång denna tidsperiod kommer att vara samt om den nuvarande nivån faktiskt är tillräcklig för att pressa tillbaka inflationen till målet. ECB framhöll att kommande förändringar av styrräntan är beroende av inkommande data.

Sverige

Konjunkturinstitutets barometerindikator som mäter det övergripande sentimentet i ekonomin fortsatte nedåt i oktober och noterades till 84,7 där 100 motsvarar ett neutralt sentiment (varken tillväxt eller kontraktion). Den främsta anledningen till den lägre noteringen var svag utveckling i bygg och anläggningssektorn samt tjänstesektorn.

Trenden för den svenska kronan visavi euro och US-dollar har varit negativ under flera årtionden och under 2022 och 2023 har kronan varit historiskt svag. Riksbankschef Erik Thedéen har tidigare konstaterat att Riksbanken anser att den svenska kronan är undervärderad utifrån hur den svenska ekonomin mår i stort och att den bör komma att stärkas på sikt. Riksbanken annonserade i september att man avser reducera valutarisken i sin valutaserv i syfte att minska förlusterna vid en eventuell kronförstärkning. Detta gör Riksbanken genom att ingå så kallade valutaswapavtal där de säljer främst US-

Dnr KS 2023/26

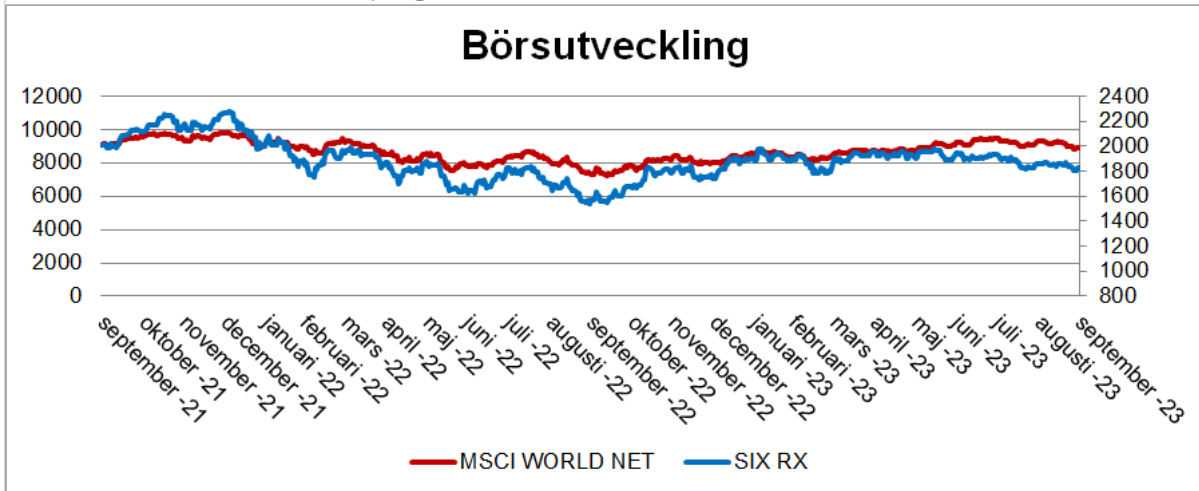
dollar för svenska kronor ”idag” och köper tillbaka dem vid ett framtida förutbestämt datum till en förutbestämd växelkurs. På så sätt reduceras valutarisken utan att valutaservens storlek minskar. Säkringen inleddes den 25e september och Riksbanken avser sälja 8 miljarder USD och 2 miljarder euro under en period av 4-6 månader i syfte att begränsa förluster om kronan stärks. Under de fyra första veckorna sedan säkringarna startade har Riksbanken sålt 2,2 miljarder US-dollar. Vilken effekt Riksbankens utökade efterfrågan på kronor har haft för kursen är svårt att säga då den dagliga omsättningen i den svenska kronan uppgår till 69 miljarder kronor enligt Riksbanken. Detta innebär att Riksbankens köp sannolikt är för små för att ge någon långsiktig effekt på kronkursen.

Inflationstakten (mätt som KPIF) uppgick till 4 procent under september månad. Detta var en minskning med 0,7 procentenheter jämfört med föregående månad. Samtidigt uppgick KPIF exklusive energi till 6,9 procent. Energipriserna har fallit kraftigt (-45,3 procent) jämfört med motsvarande period föregående år vilket bidragit till att hålla nere inflationen.

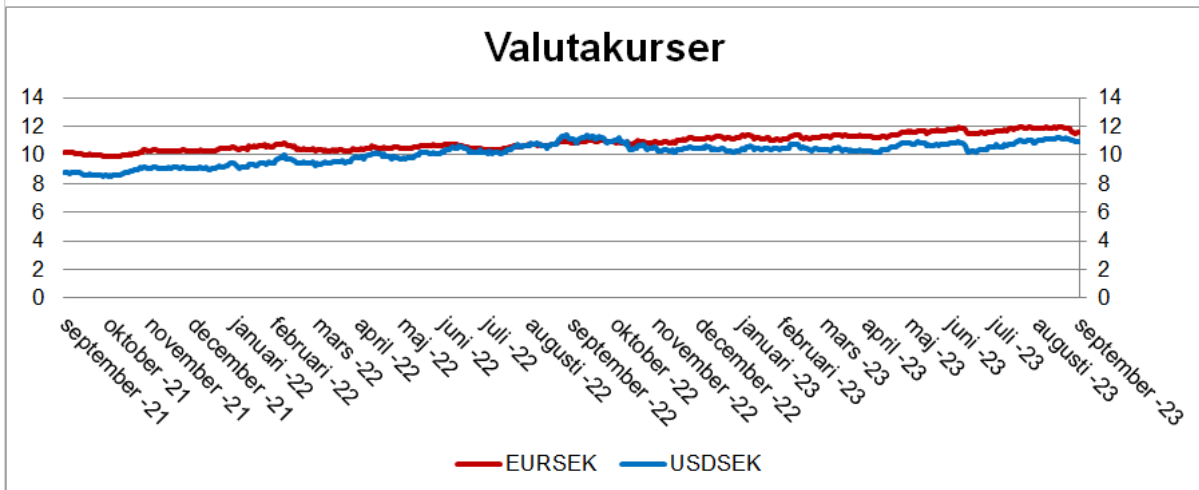
Den svenska aktiemarknaden (SAX exklusive utdelning) minskade med -3,8 procent under oktober medan världsmarknadsindex minskade med -2,9 procent. Vid utgången av månaden är den svenska börsen upp med 2 procent för året medan världsmarknadsindex har stärkts med 7,9 procent. Under oktober hade kronan försvagats med 2,3 procent mot en euro som kostade 11,82 kronor respektive 2,44 procent mot en US-dollar som kostade 11,18 kronor.

Vänsteraxel: världsmarknadsindex, Högeraxel: svenska börsen

Vänsteraxel: euro, Högeraxel: US-dollar

Vänsteraxel: 10-årsränta, Högeraxel: 2-årsränta

